

השוואה שאינה מלמדת

תשובה לתגובתו של צבי רון

צבי רון מגיע למסקנה דומה לזו שהועלתה במאמרי. אולם למרות זאת עליי להשיג, לצערי, על שיקול הדעת שהנחה אותו, וזאת מכמה בחינות:

א. מן הבחינה הספרותית - מוטיב הגבר הזר המגיע לבאר ומוצא שם את הכלה המיועדת אינו תואם בעיקרו את סיפור שאול. הדמויות המקראיות שלגביהן היוותה הבאר רקע בעל משמעות ליצירת קשר נישואין - עבד אברהם (בראשית כ"ד, יא), יעקב (שם כ"ט, ב-י) ומשה (שמות ב', טו) - הגיעו במכוון לבאר המים ונתעכבו אצלה עד לפגישה המיועדת. לעומת זאת, שאול לא הגיע לבאר, ואת הנערות פגש במעלה העיר כשהן יוצאות לשאוב מים. יתר על כן, הבאר כלל לא נזכרת בסיפור. לו הייתה כוונת המספר לקשר את סיפורו עם מוטיב הפגישה בבאר, יכול היה לרמוז על כך בקלות, ולומר ששאול פגש נערות היוצאות 'לשאוב מים מן הבאר'.

ב. מן הבחינה הערכית - לשיטתו של צבי רון, אילו הניב המפגש בין שאול והנערות 'שידוך', ניתן היה להסיק מכך על חוסר התאמתו למלכות. למסקנה כזו אין ביסוס בסיפורי הבאר המוכרים. הדמויות שעליהן נסבו הסיפורים הללו הן חיוביות ללא רבב, והשידוך שנרקם בדרך זו יצא אך ורק לטובה. כך שגם לו היה נולד 'שידוך' על רקע באר המים בסיפורו של שאול, לא היה בכך כדי להמעיט את התאמתו למלכות.

ג. מן הבחינה הכרונולוגית - אם נתבונן בשמ"א י"ג, א-ב, נלמד כי שנתיים לאחר שהומלך שאול, בנו יונתן משמש כמפקד בצבא אביו. מכאן ניתן להסיק שבשעה שפגש את הנערות כבר היה שאול גבר נשוי. בין אם ההמלכה הנזכרת בי"ג, א-ב, מכוונת למשיחתו ברמה (שמ"א י', א), או לבחירתו במצפה (שם י', כד), או להמלכתו בגלגל (שם י"א, טו), קשה להניח שמאז שפגש בנערות ועד לאירוע הנזכר בי"ג, א-ב, עבר זמן רב כל כך, שהיה בו כדי לשאת אישה ולהוליד בן שהגיע לגיל צבא. בהיותו נשוי, פגישתו עם הנערות לא יכולה הייתה להסתיים ב'שידוך' בכל מקרה, ועל כן אין לראות בכך שלא 'השתדך' אמצעי לעמוד על טיבו של המועמד למלכות.